

KEHOTUNNEKASVATUKSEN STARTTIPAKETTI AMMATTILAISILLE, OLE HYVÄ!

Lasten kehotunnekasvatus on pienten lasten turvataito- ja seksuaalikasvatusta. Voit tutustua tämän tietopaketin avulla lasten luonnolliseen seksuaalisuuteen ja Väestöliiton Kehotunnekasvatukseen. Tästä saat hyviä vinkkejä ja perustietoja. Monet ammattilaiset kaipaavat perustietoja, toiset taas syvemmälle menevää. Tutustu rauhassa materiaaleihin Lasten Kehotunnekasvatuksesta. Väestöliiton mallit ja materiaalit perustuvat tutkimuksiin ja ovat siten turvallisia ja luotettavia. Niiden avulla löydät omat sanat ja tavat tukea ja suojata lasten tervettä kehitystä. Voit harjoitella puhumista aikuisten kesken ja sopia arjen käytännöt kodin, varhaiskasvatuksen ja koulun kesken. Juttele aiheesta lapselle tärkeiden aikuisten kanssa. Sopikaa yhdessä, miten teidän tiimissänne puhutte kehosta, tunteista, ihmissuhteista ja turvallisuudesta.

Varhaiskasvatusikäisen Tue lapsen kehitystä -julistte

Julisteessa on lapsen seksuaalinen kehitys alle kouluikässä. Ikävaiheet 0-6 vuotta on esitetty portaittain. Voit perehtyä juuri sinulle tärkeään ikäryhmään. Näet mitä kehityksessä tapahtuu ja mitä lapsi voi kysellä. Saat ohjeet, miten aikuinen voi tukea ja suojata eri ikäistä lasta.

0-6-vuotiaan kehitys ja kasvatus:

Juliste [Tue lapsen kehitystä](https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/tue-lapsen-kehitysta-juliste/)

<https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/tue-lapsen-kehitysta-juliste/>

Kouluikäisen Hei, mitä minussa tapahtuu -juliste

Julisteessa on lapsen seksuaalinen kehitys ja seksuaalikasvatuksen aiheet alakouluiässä. Mitä 7-12 -vuotiaassa lapsessa tapahtuu? Mitä lapsi voi kysyä tai tehdä? Saat ohjeet, miten aikuinen voi tukea ja suojata eri ikäistä lasta.

7-12-vuotiaan kehitys ja kasvatus: Juliste [Hei mitä minussa tapahtuu?](https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/hei-mita-minussa-tapahtuu/)

<https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/hei-mita-minussa-tapahtuu-seksuaalikasvatusjuliste-alakouluille/>

Turvataito -juliste

Tutustu neljään tärkeään lapsen turvataitoon ja opeta ne lapsille. Samalla lapsi oppii ikään kuuluvat tiedot, taidot ja myönteisen asenteen kehoon. Julisteen voit tulostaa varhaiskasvatukseen, neuvolaan, alakouluun ja koteihin.

2-12-vuotiaan turvataitojuliste: [Turvataidot ja lapsen keho](https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/turvataidot-ja-lapsen-keho)

<https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/turvataidot-ja-lapsen-keho-juliste/>

Keho on leikki - Kehotunnekasvatuksen käsikirja varhaiskasvatukseen ja neuvolaan

Kirjassa on kolme osaa: Tutkimus, tieto ja taito.

Se sisältää ikätasoista tietoa, miten tukea ja suojata pienen lapsen seksuaalisuutta.

Myös vanhemmat kaipaavat tukea kehotunnekasvatuksen toteuttamiseen.

Käsikirja varhaiskasvattajille, lastenneuvolan terveydenhoitajille, lastensuojeluun ja leikkipuistojen henkilöstölle: Keho on leikki [esittelyvideo](#) ja [kirja](#).

Uteliaana seksuaalisuudesta

Vihkonen on perustietopaketti lapsen seksuaalisesta kehityksestä ja tavallisesta käytöksestä.

Siinä tuodaan selkeästi esille, millaista käytöstä lapsen luonnolliseen seksuaalisuuteen kuuluu.

Saat myös tietoa, kuinka voit puhua asioista ja mitä tehdä, jos lapsen seksuaalinen käytös huolestuttaa.

Vihko on suunnattu ammattilaisille, mutta sopii myös vanhemmille.

Tavallinen ja huolestuttava käytös lapsilla, tietovihko [Uteliaana seksuaalisuudesta](#)

Väestöliiton verkkosivut (Keho, tunne ja turva -verkkosivut)

Löydät perustiedot lasten kehotunnekasvatuksesta ja uusimmat materiaalit varhaiskasvatuksen ammattilaisille. Sinun kannattaa tutustua sivustoon hyvin. Se on kattava ja ohjaa varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveysalan henkilöstöä työssään Lasten Kehotunnekasvatuksessa.

Perustiedot ja paljon materiaalia varhaiskasvatuksen ammattilaisille, verkkosivusto: vaestoliitto.fi/lapsijaseksuaalisuus

Tutkimusmatka upeaan kehoon, Vanhemman tietovihko

Tästä vanhemman tietovihosta luet, miten pienen lapsen seksuaalisuus näkyy arjessa. Löydät monia kysymyksiä ja vastauksia tilanteisiin, jotka ehkä saattavat hämmentää ja mietityttää. Vihossa on tiivistetty helppoon muotoon tärkeimmät asiat alle kouluikäisen seksuaalisuudesta ja kehotunnekasvatuksesta.

Perustiedot: Tietovihko vanhemmille,
[Tutkimusmatka upeaan kehoon](#)

Hyvä kysymys, Verkkosivut vanhemmille

Laaja, maksuton verkkosivusto vanhemmille, asiantuntevia vastauksia kysymyksiisi. Löydät yhdeltä sivulta [perustiedot](#) lapsen seksuaalisuudesta ja sen tukemisesta. Sivustolla on paljon materiaalia, kuten videoita, lyhyitä artikkeleita ja verkkokursseja.

Perustiedot ja paljon materiaalia vanhemmille:
hyvakysymys.fi/lapsijaseksuaalisuus

Tutustu myös tietoon:

Seksuaalikasvatuksen pääkohdat

Lasten Kehotunnekasvatusta käsitteleviä videoita

Lapsen kehotunnekasvatus verkkokurssi

Seksuaalisuuden portaat

Tässä vinkkilista lasten kanssa toimimiseen:

Väestöliiton kuvakirjalistat lasten kehotunnekasvatukseen

Laululista kehotunnekasvatuksen aiheista

Harjoituksia lapsiryhmille kehotunnekasvatuksen hetkiin

Turvataitolaulu. Tuttu laulu on tässä uusilla sanoilla. Sanat kertovat, että jokainen keho on arvokas ja jokaisella lapsella on oikeus määrätä omasta kehostaan. Harjoittele laulu lapsen kanssa.